

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/282/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115204273
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8115204273.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členiek senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Moniky Juskovej v právnej veci žalobkyne C. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., C. D. XXXX/X, zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom vo Svidníku, ul. Sovietskych hrdinov 163/66, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35792752, o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky a vydanie bezdôvodného obohatenia a prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 11C/71/2015-17 zo dňa 15.05.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni na účet jej právneho zástupcu náhradu trov odvolacieho konania vo výške 103,45 eura, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaný nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:

„Súd u r č u j e, že poplatok 95,30 Eur, ktorý je dojednaný v zmluve uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným pod č. 8300026325 dňa 16.12.2009 v znení: „Predmetom tejto dohody o poskytnutí služby je záväzok veriteľa poskytnúť Dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu max. troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu, poskytnutého na základe Žiadosti/Zmluvy uzavretej medzi Veriteľom a Dlžníkom (ďalej ako „úver/revolving“) a záväzok Dlžníka zaplatiť Veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúce v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 108,44 eur (3.267,- Sk) a b) poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 59,15 eur (1.782,- Sk) v prípade ak bude Dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je Veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu dlžník udeľuje veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť Dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto Dohody o poskytnutí služby“, je n e p r i j a t e ľ n o u z m l u v n o u p o d m i e n k o u.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni 607,27 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobkyni trovy konania na účet jej právneho zástupcu vo výške 206,90 Eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť súdny poplatok zo žaloby vo výške 135,50 Eur, na účet Okresného súdu v Prešove v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku“.

V dôvodoch svojho rozhodnutia súd prvého stupňa uviedol, že žalobkyňa sa žalobou zo dňa 23.02.2015 domáhala určenia, že poplatok 95,30 eur dojednaný v zmluve uzavretej pod č. 8300026325 zo dňa 16.12.2009 týkajúci sa možnosti odkladu splátok, pričom v žalobnom petíte citovala celú časť tejto dohody, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Zároveň uplatnila aj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 607,27 eura. V žalobe uviedla, že žalovaný jej poskytol úver vo výške 962,62 eura podľa zmluvy a to s ročnou úrokovou sadzbou 68,81%. Žalobkyňa mala úver splatiť 30 mesačnými splátkami po 58,82 eur. Žalovaný si však okamžite započítal sporný poplatok 95,30 eura za možný odklad splátok. Žalobkyňa poukázala na to, že uvedený poplatok predstavuje až 9,9 % úveru a je preto absolútne neprimeraný k službe, ktorou je len možnosť odkladu splátok. Žalobkyňa musela tento poplatok zaplatiť, aj keď príslušnú službu nevyužila.

V súvislosti s nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobkyňa zdôraznila, že v skutočnosti jej žalovaný poskytol reálne úver vo výške 867,32 eura (po zrazení spomínaného poplatku 95,30 eura), pričom žalobkyňa doposiaľ uhradila sumu 1.474,59 eura. Poukázala na neprimeranú výšku zmluvných úrokov, ktoré boli viac ako päťnásobne vyššie v porovnaní s úrokovou mierou NBS (13,99%) a preto dohodu v tejto časti považovala za absolútne neplatnú podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Poukázala pritom aj na rozsudok tohto súdu sp. zn. 17C/119/2014 zo dňa 13.08.2014, ktorým bola žaloba žalovaného na zaplatenie úverových splátok voči nej zamietnutá.

Uznesením č.k. 11C 71/2015-11 zo dňa 03.03.2015 prvostupňový súd okrem iného uložil žalovanému, aby sa v lehote 15 dní vyjadril k žalobe, súčasne ho poučil o tom, že podľa § 114 ods. 5 O.s.p. v prípade, ak bez vážneho dôvodu nesplní povinnosť uloženú mu týmto uznesením, môže súd bez nariadenia pojednávania rozhodnúť o návrhu rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O.s.p. Citované uznesenie spolu so žalobou a prílohami bolo žalovanému doručené dňa 09.03.2015. Žalovaný sa však k žalobe nevyjadril.

Súd prvého stupňa, citujúc ust. § 114 ods. 3, 5, § 153b ods. 3 O.s.p., konštatoval splnenie všetkých procesných podmienok na vyhlásenie rozsudku pre zmeškanie bez nariadenia pojednávania, uviedol, že nebol dôvod aplikovať ust. § 153b ods. 5 O.s.p. Citujúc taktiež ust. § 157 ods. 4 O.s.p. využil skrátenú formu písomného vypracovania rozsudku s poukazom len na tie ustanovenia zákona, podľa ktorých rozhodol; v odôvodnení rozsudku uviedol znenie ustanovení Občianskeho zákonníka - § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, § 39, § 3 ods. 1, § 41, § 44 ods. 1, 2, § 40 ods. 1, § 457, ust. § 153 ods. 4 O.s.p. a ustanovenia Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom od 01.12.2009 do 31.12.2009 - § 2 písm. a/, písm. b/, § 4 ods. 1, 2 písm. g/, i/, j/, § 4 ods. 3.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok z návrhu podľa § 4 ods. 2 písm. z/, a/, § 2 ods. 2, § 5 ods. 1 písm. h/ Zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch s odkazom na položku 1 písm. a/, b/ Sadzobníka súdnych poplatkov.

Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalovaný. V odvolaní uviedol, že napáda právne posúdenie súdu a z toho vychádzajúce rozhodnutie, nakoľko súd vo veci ani neaplikoval príslušné právne normy a súčasne vec ani správne neposúdil po právnej stránke. Poukázal na ust. § 53 ods. 1, § 52a ods. 1, § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka argumentujúc, že pokiaľ súd tvrdí, že niečo je neprijateľnou podmienkou, mal použiť základnú normu upravujúcu tento pojem. Dohoda o poskytnutí služby, obsahom ktorej je aj dojednanie poplatku za uzavretie, predstavuje samostatný právny úkon. Skutočnosť, že je na jednej listine spolu so zmluvou o úvere nemení nič na tomto závere. Právna úprava situáciu, kedy v jednej listine bude obsiahnutých viac samostatných úkonov, výslovne predpokladá. Dohoda o poskytnutí služby je samostatným úkonom a jej vznik nie je podmienkou pre vznik zmluvy o úvere, má povahu individuálneho dojednania, čo má vyplývať z bodu 8 ods. 8.6 dohody o poskytnutí služby, podľa ktorej „veriteľ vyhlasuje, že uzavretie tejto dohody o poskytnutí služby nie je podmienkou uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere. Dižník vyhlasuje, že túto dohodu o poskytnutí služby uzatvára na základe slobodnej vôle, jej obsahu porozumel a svojím podpisom vyjadruje súhlas so všetkými jej ustanoveniami“. Žalovaný uviedol, že dohoda o poskytnutí služby je osobitne podpisovaná, tento fakt nielen zdôrazňuje jej samostatnosť od samotného obsahu zmluvy o revolvingovom úvere, samostatnosť zdôrazňuje aj grafické rozlíšenie dohody od ostatného obsahu zmluvy. Uviedol, že uzavretie dohody bolo slobodné a dobrovoľné, žalobca

vedel o význame, právach a povinnostiach z dohody vyplývajúcich, dohoda o poskytnutí služby a ani jej časť nepredstavujú neprijateľnú podmienku. Žalovaný uviedol, že pojem „individuálny“ v spotrebiteľskom práve a pre účely posudzovania neprijateľnej podmienky, teda pre aplikáciu § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka znamená nielen reálnu možnosť spotrebiteľa určitú podmienku formulačne ovplyvniť, ale predovšetkým možnosť spotrebiteľa dosiahnuť, že takáto podmienka sa nestane súčasťou jeho vzťahu s dodávateľom bez toho, aby to zmenilo jeho postavenie oproti tomu stavu, ak by podmienku prijal. Namietol, že výrok I. je v rozpore s ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože poplatok za službu predstavuje cenu plnenia (ktorou je služba a jej obsah), ani z toho dôvodu nemôže ísť o neprijateľnú podmienku. Súd však k uvedenému ani dospieť nemohol, pretože sa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka nezaoberal, a ani ho nepoužil. Žalovaný preto žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu zrušil, vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie, uplatnil si taktiež trovy odvolacieho konania.

Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedla, že navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil a priznal jej náhradu odvolacích trov za vyjadrenie k odvolaniu. Poukázala na to, že pokiaľ žalovaný požaduje, aby sa na dohodu o poskytnutí služby odkladu splátok hľadelo ako na samostatný právny úkon, takýto postup nespochybňuje, je však potrebné zvážiť povahu tejto dohody a domyslieť jej účel, ak by mala byť úplne izolovaná od zmluvy o revolvingovom úvere. Podľa jej názoru táto dohoda je dôsledkom dočasnej platobnej neschopnosti vyplývajúcej z povinnosti dlžníka a žiaden iný význam nemá, preto nemôže existovať ako úplne samostatná zmluva. Dohoda o poskytnutí služby, ktorá je zmluvnou podmienkou, ktorá nebola individuálne dojednaná, jej zámerom nebolo ísť do zmluvného vzťahu so žalovaným kvôli nej. Žiadaný úver hneď po pripísaní na účet bol znížený o sumu uvedenú v tejto dohode, a ak ju klient nevyužije, nemá nárok na jej vrátenie. Dokonca aj keď ju využije, táto suma nenahrádza samotné splátky, preto využitie resp. nevyužitie tejto služby nie je samotným dôvodom neprijateľnosti tejto podmienky. Žalovaný vôbec nerozlišuje pojmy cena plnenia a primeranosť ceny, má to zásadný význam, pretože iba zmluvné podmienky, pri ktorých sa napáda primeranosť ceny môžu byť vylúčené z ex offo súdneho prieskumu. Zmluvnej podmienky, ktorej vyústením je cena plnenia sa tento postup netýka. V konkrétnom prípade cena poplatku je len jeho vyústením, avšak posudzuje sa nie cena, ale celý poplatok, ktorý spočíva v tom, že má platiť za niečo, čo jej nemusí byť dodané, už to samo o sebe spôsobuje značnú materiálnu disproporciu, žalovaný navyše obmedzil prístup k tomuto právu zákazníkom, ktorí nemajú splatené minimálne prvé tri mesačné splátky, nie sú dlhodobo práceneschopní alebo s nimi nebol skončený pracovný pomer. V ostatných prípadoch je žiadosť spotrebiteľa posudzovaná svojvoľne veriteľom. V čase uzavretia zmluvy so žalovaným mala takmer 65 rokov, elementárnou otázkou teda je, aké myšlienkové pochody by ju mali viesť k dobrovoľnému uzavretiu takejto dohody, ak by vedela, že na odklad splátok nemusí mať právny nárok, ale zaplatiť za ňu aj tak musí. Žalobkyňa si uplatnila náhradu odvolacích trov za vyjadrenie k odvolaniu.

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (ďalej aj len „odvolací súd“) prejednal podané odvolanie v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 1, 2 O.s.p., pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku zverejnil na úradnej tabuli súdu dňa 01.04.2016 (§ 211 ods. 2, § 156 ods. 3 O.s.p.).

Odvolaním bol napadnutý rozsudok pre zmeškanie vyhlásený súdom prvého stupňa. Odvolací súd sa preto prioritne zaoberal otázkou prípustnosti opravného prostriedku proti tomuto rozhodnutiu.

Podľa § 202 ods. 1 O.s.p. odvolanie nie je prípustné proti rozsudku vydanému na základe uznania alebo vzdania sa nároku a proti rozsudku pre zmeškanie okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takého rozhodnutia, alebo z dôvodu, že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaním nebolo namietané to, že neboli splnené podmienky pre vyhlásenie rozsudku pre zmeškanie. Žalovaný namietol nesprávne právne posúdenie veci.

Nesprávnym právnym posúdením je potrebné rozumieť pochybenie súdu spočívajúcu v tom, že na zistený skutkový stav neaplikoval príslušnú právnu normu alebo aplikoval nesprávnu právnu normu alebo aplikoval síce správnu právnu normu, ale jej obsah interpretoval nesprávne alebo právnu normu síce interpretoval správne, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvého stupňa postupoval podľa procesných pravidiel upravených ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku. V dôvodoch svojho rozhodnutia ich uviedol, na prejednávanú vec aplikoval správne právne normy, správne ich aj vyložil a citoval. Nebola teda naplnená podmienka nesprávneho právneho posúdenia veci ako namietal žalovaný.

Odvolací súd preto postupom vyplývajúcim z citovaného ustanovenia § 219 O.s.p. potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa rozhodol pre zmeškanie.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. Žalovaný nebol v odvolacom konaní úspešný, nemá preto právo na náhradu trov odvolacieho konania. Úspešná žalobkyňa žiadala priznať náhradu trov odvolacieho konania titulom trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej pomoci - vyjadrenie k odvolaniu. Odvolací súd mal trovy odvolacieho konania žalobkyňou žiadané za účelné, ich výšku kvantifikoval v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z.z., keď hodnota jedného úkonu právnej služby v súlade s § 13 ods. 3 a § 10 ods. 1 a § 11 ods. 1 písm. a/ tejto vyhlášky predstavovala sumu 77,82 eura (64,54 + 13,28). K tomuto úkonu právnej služby patrí režijný paušál vo výške 8,39 eura, nakoľko právny zástupca žalobkyne osvedčil, že je platiteľom DPH, odvolací súd pripočítal aj 20 % DPH, čo predstavuje čiastku 17,24 eura, spolu trovy odvolacieho konania žalobkyne kvantifikoval sumou 103,45 eura a zaplatenie náhrady trov odvolacieho konania v tejto výške uložil odvolací súd žalovanému v lehote a s miestom plnenia ako je uvedené vo výroku rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.